

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 Ft, 1/4 évre 8 Ft, 1/2 évre 5 Ft, 3 hónapra 3 Ft. — Vidéken 1 évre 14 Ft, 1/2 évre 9 Ft, 1/4 évre 6 Ft, 3 hónapra 4 Ft.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy sor 10 kr, minden követhetőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A zágrábi napok után.

Arad, október 16.

(—é—) Szegben, helyesebben és tapintatosabban nem lehetett volna elrendezni a magyar király legmagasabb látogatásának részletkérdéseit a horvát fővárosban, mint ahogyan történt. A fogadtatások, tisztelgések és ünnepek minden legcsekélyebb fázisában szigorú következetességgel érvényre volt emelve az a közjogi viszony, mely Magyarország és a társ országok között az 1868-iki XXX. törvényekkel véglegesen rendeztetett. Ennek érdeme kétségkívül báró Bánffy Dezső miniszterelnök és gróf Khuen Héderváry Károly bánt illeti meg első sorban. Valaminthogy az egész királyi látogatás feltétlenül az ő kezdeményezésükre vezetendő vissza.

A királyi látogatásnak politikai fontossága előrelátható volt s az ebbeli várakozások komoly jelentőségű beigazolást nyertek. Szükséges volt, hogy az az államjogi viszony, melyet az 1868-iki kiegyezés megteremtő Magyarországnak és Horvátországnak között létesítettek, a legfelsőbb alkotmányos tényező, a korona részéről komoly és hathatós méltánylásban részesüljön, mert horvát részen bizony sokat vétettek e viszony ellen. S ez annál viszásabb és annál sajnálatosabb körülmény volt, mert viszont magyar részről mindenkor tiszteletben tartatott a Horvátországnak biztosított autonóm jogkör. A lefolyt negyedszázad alatt soha sem volt arra eset, hogy a mi részünkről

a horvát önkormányzat rovására bárminő terjeszkedési kísérlet tétetett volna.

S hogy ez a közjogi viszony és Magyarország szigorúan törvényes felfogása minő eredményekre vezetett, azt Horvátország nemzeti, kulturális és gazdasági általános föllendülése tényszerűen bizonyítja s azt a Felsőháza most közvetlen tapasztalásból örömmel és atyai jóindulattal konstatálta, amivel egyúttal a legkegyelmesebb méltatásban részesítette Magyarországnak törvénytiszteletét és lojalitását a társországokkal szemben.

A nemzeti jogoknak azt az összegét, amelyet a közjogi kiegyezés Horvátországnak biztosít, a lefolyt negyedszázad tapasztalatai elégségeseknek mutatták arra, hogy a horvát nemzet Szent István birodalmának keretében a szabad fejlődés garanciáit megtalálja. Horvátország autonómiaja teljesen megfelel a horvát nemzet érdekeinek s anyagi és szellemi erőinek. Igaz, hogy ez az autonómia nem tartalmazza a külön államiság attribútumait, de ez éppenséggel nem szolgál hátrányára, hanem csak előnyére fejlődésének. Sőt éppen a külön államiság, amely állapot határozottan meghaladja Horvátország anyagi és szellemi erőit, éppen a legesztelenebb kockázat lenne Horvátországra nézve.

Szerencsére a horvát nemzet tulnyomó józan többsége már rájött ennek őszinte felismerésére s a királynak mostani látogatása alkalmával mondott szavai, melyek implicite magukban foglalták a túlzó nemzeti aspirációk elítélését, bizonyára jelentékeny mértékben elő fogják mozdítani

ennek a józan és hazafias telfogásnak a terjedését. Azok az izetlen tüntetések pedig, melyeket éretlen ficzók rögtönöztek, nem bírnak semmiféle komoly jelentőséggel, ezektől a józan horvát közvélemény bizonyára megbotránkozással fordul el.

A józan gondolkozású horvát intelligencia bizonyára belátja, hogy amikor a magyar királyt oly kormány veszi körül, amelynek tanácsára és előterjesztésére a Felsőháza a horvát nemzeti színház megnyitó ünnepélyére ellátogat és annak számára udvartartása javadalmazásából 10 ezer forintnyi bőkezű évi állandó segélyt juttat, akkor semmi ok sincs a horvát nemzeti érdekeket féltetni.

BELFÖLD.

A főrendiház pénzügyi, közigazgatási és közlekedési bizottsága október hó 17-én déli 12 órakor ülést tart. Napirendje: A közép-Duna egyetemes szabályozásáról, valamint az ország egyéb jelentősebb folyóvizein elű sorban szükséges szabályozási munkálatokról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Apponyi és Szapáry.

— október 16.

A sértett hiúság osztagt bajnoka: gróf Szapáry Gyula, egy idő óta szoros fegyverbarátságra lépett egykori ellenfelével, az örök tagadás nagy mesterével: gróf Apponyi Alberttel.

Komolyabb szó, magvasabb eszme nélkül csatázik a két gladiátor a politika színmalmának forgó vitorláival.

Nekik haroz és küzdelem kell, hogy meg-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A bűn.

Irta: Ligetkúti Iván.

Abban a csendes kis vidéki városban olyan volt az élete, mint egy jól járó, pontos óráé. Soha egy hajszálnyit eltérést nem mutatott. Nejét és hat gyermekét rajongásig szeretete, csak nekik élt. Egész élete a családja és hivatala közt oszlott meg. Tizenkét évi boldog és zavartalan házassága alatt soha sem maradt el társaságban. Nem volt életének egyetlen percze, melyről beszámolni nem lehetett s melyről nyíltan be nem számolt volna. Vándor trüppök kaczer primadonnái egyetlen rossz gondolatot sem osepeszttek agyába. A felesége szeme elől soha nem volt oka félre fordítani a tekintetét.

Ha hivatali kötelessége egy-két napra elszólította a városból, ez az egész utazás is olyan volt, mintha neje és hat gyermeke társaságában tette volna meg az utat.

Asztalos Ferencet a becsületes férj és jó apa jelzője nem a modern fogalmak szerint illette meg.

Egy kora tavaszi napon Budapestre kellett utaznia egy napra. Mikor neje tiszta homlokát és hat gyermeke rózsás arcát bucsuzol megoskoltta, azzal a nehéz érzéssel kelt utra, mint — mindig. A bucsucókban már benne volt a viszontlátás türelmetlen vágya. A főváros zaja nem érdekelte. Dolgát el

végezve, éjjeli vonattal akart haza utazni de, hogy az estét eltöltse a nemzeti színházba váltott jegyet a földszintre. Eppen kezdődött már az első felvonás, mikor a mellette levő fresz szék gazdája megérkezett, kinek jöttekor felállt, hogy maga mellett helyet engedjen. Mikor az új szomszéd elhelyezkedett, oda fordult és rá nézett.

Fiatalt, szép nő volt. Mikor elhelyezkedett, ő is ránézett szomszédjára. Szemeik találkoztak.

És a nő szemei feltűnő szépek voltak, — mély tűzű fekete szemek s bár azok nézése nyugodtnak látszott, a gyakorló szemlélő látta volna, hogy a nyugodt tekintet megett, ott a mélységben hamiskás fény csillan fel és szivdobogva gondolt volna arra, hogy ha e csodás rejtelmességet felkavarja egy másik tekintet, mint ragyogna az emésztő tűzzel mérhetlen szenvedélyében.

Az Asztalos Ferenc becsületes szíve ugy érezte, hogy útást kapott, mint mikor a gyenge villamfolyam befut a testbe s azt megremegetti. Valami ismeretlen vágy tolakodott elő belsőjében, hőség szállott agya felé s egy pillanatra fénykarikák szállongtak szemei előtt a levegőben.

Megmagyarázatlan érzés volt ez, mely szerfelett nyugtalanította. Nem tudta magyarázatát adni. Valami homályos sejtelem önkéntelen hatása alatt menekülni akart. Azt hitte, hogy felkel helyéről, hogy kifelé megy a színházból, hogy már az ajtón is kilépett,

pedig ülve maradt helyén és szemei újra, egészen akaratlanul sőt egyenesen akarata ellenére a szomszédnőre támaszkodott s megfogdant tilt helyén és figyelt az előadásra.

De Asztalos Ferenc nem figyelt többé a darabra. Nem volt rá képes. Ő, a negyvenéves, példás életű férj és családapa!

Az előadás végén rohant kifelé. Azt hitte, hogy kifut az éjbe, ki a pályaudvarra, várva a vonatot. Azt képzelte hogy menekül. Ugy volt, mint az üldözött vad, mely közeli vészre érez. És — szépen várt a kijáratnál, várta az ismeretlent. Az megjelent s futólagos pillantással haladt el mellette s kilépett a színpadba.

Utána ment, mint a holdkoros mintha lépteit egy magasabb végzet vezérelte volna, melylyel perbe nem szállhat, mely ellen, nem fejthet ki ellenállást, melynek parancsait vakon kell követnie.

Ment utána, nem tudva, hogy miért. Zavaros agyában a szél egyetlen pillanatra sem fordult meg. Nem gondolt egyáltalán semmire, csak érezte, hogy ezt meg kell tennie.

Odakün esett az eső; éppen szembe fújt a szél. A nő vékony selyem ernyőjét nyitotta fel, a férfi arcába szabadon verte a szuro, apró cseppeket egy-egy végig futó szélrohamb. A nő végig ment a Kerepesi-úton, befordult a körútra, aztán az Andrássy-úton ki a városliget felé. Olykor egy elszáradt alak melyen belenezett a nő arcába, egyik másik megállott az egyedül menő nő láttára és hosszasan

izzadjanak a porondon, nekik gimnasztika kell, pihenés nélküli birkózás, hogy jó étvágyuk legyen.

Csak hogy ez a szereplés veszedelmes, az önimádás sohasem lehet politikai program; mert az egyént mindig dekorálni kell egy kis tetszetős, külső mázzal, valami komoly elvi zománczsal.

Hisz, ha megkérdeznék a két vezért, hogy az egyházpolitika lezajlás után tulajdonképpen miféle komoly elvi ellentét választja el őket és pártjaikat a nagy szabadelvű párttól, hát rámutatnának egy kerékvágásra, melyet egy tyuk is minden nagyobb megerősítés nélküli át tud ugrani.

De hát ez a kerékvágás az, amelyen a sértett hiúság átlépni nem tud, nem akar. Pedig veszélyes válasz-uton van a két párt, illetve párttörredék; mert a Szapáryistáknak, mint az Apponyistáknak nemsokára szint kell vallani és választani kell a régi és szent tradíciók, a Deák Ferencz végrendelete és a néppárti nagydob között.

Mert bizony a járvány terjed és a báránymilő könnyen ragad a két szövetséges tábor katonáira.

A politika csálhatatlan egyszeregyéből azt a következtetést lehet levonni, hogy akik a nemzeti pártban és a pártonkívüliek sorában tovább is ellenzéki alapon akarnak maradni, kénytelenek lesznek a néppárt szolgálatába állani s akár agrárius aranyhidat, akár szemérmélyes összeköttetéseket használnak erre az átvonulásra, az tökéletesen mindegy; ez az eredmény nemcsak logikus, de kikerülhetetlen is. Bizonyítják a tények.

Mindazok a lapok, melyek a nemzeti párt és pártonkívüliek szolgálatában indultak meg, most már fentartás nélkül a néppárt klerikális és antiszemita politikáját csinálják. Csak azzal a különbséggel, hogy az egyik a tökegyületek, az ipar és kereskedelem iránt táplált ellenszenvet kezdi, hogy eljusson a klerikális táborba, míg a másik a klerikális táborból kiindulva siet az ugynevezett agráriusok védelmére.

Ha már most az Apponyi és Szapáry párttörredékek magukba szállanak és a szabadelvű nevet nem csak hangsúlyozni, de megérdemelni is akarják, az 1867-iki kiegyezéshez pedig nemcsak formailag, hanem lényegileg is hűvek óhajtanak maradni: akkor kénytelenek lesznek bevallani, hogy vagy a legkicsinyesebb személyes politikára, vagy a néppárthoz való csatlakozásra vannak kárhóztatva, — ha ellen-

zéken maradni akarnak. Mert egy-egy állítólagos választási visszaélés, vagy egy-egy rendelet állítólagos sérelme még nem nyújt sem jog-alapot külön pártok alakítására, sem az ország hasznos törvényhatósági és kormányzati munkájának megzavarására. Minthogy pedig sem a királyhoz való közelítés, sem az agrár, vagy más országos érdekek ezeknek a törredékeknek külön állását vagy ellenzéki működését, szükségessé vagy hasznossá nem teszik, — vagy új magatartást, esetleg programot, vagy a néppárthoz való csatlakozást kell tőlük várni.

Azt mondják, hogy az illetékes tényezők máris töprengenek ez alternatíva fölött. Lehet, hogy a nagy zajjal egy hónapra előre hirdett és széles keretben szervezendő kassai tanácskozás tárgyát is ez fogja képezni; sőt meglehet az is, hogy megkísérik a régi jel-szavaknak új kiadását. Ha újabb csatlakozásra és meddőségre akarják magukat kárhóztatni, ám tegyék, ha az ország haladásának gátjai akarnak lenni, ám csinálják: de ha az ország érdekét többre becsülik, mint egyéni hiúságukat és következetességi államszemérmüket, akkor lemondanak ezekről a kísérletekről és csatlakoznak a rokon elemekhez, vagy legalább föltagynak ezek működésének akadályozásával.

A hazának tetterős férfiakra és nem tánczó balett mesterekre van szüksége és bizony itt lenne az ideje, hogy azok kik eddig a mások alkotását csak kritizálták, végre valahára megmutatnák, hogy miként kell a közjó érdekében komolyan munkálkodni.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 763.2 milliméter, délután 2 órakor 758.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $0^{\circ} + 11.9$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 21.1$. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor K. S. délután 2 órakor D. S. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Rabbigyűlés.

Az ország különböző vidékeiről egybegyűlt rabbik meg tartották értekezletüket a pesti zsidó hitközség tanácstermében.

Az értekezleten Kohn Sámuel budapesti, majd Löw Emánuel szegedi rabbi elnökölt. Tíz óra után kezdődött meg a tanácskozás. Megelőzőleg kimondották, hogy a határozatokat minden rabbi kötelezőnek ismeri el magára nézve. A gyűlés ezután — mint táviratunk hozta — elhatározta, hogy a rabbik az egyházi áldást csupán szoknak a házasa-

landóknak adhatják meg, akik előzőleg eleget tettek a törvény követelményeinek az anyakönyvvezető előtt s erről a tanúsítványt megkapták.

A vegyes-párok megáldásának kérdése élénk vitára adott alkalmat. E kérdés különben már nagy hullámokat vetett, mielőtt a kongresszus elé került. Rosenberg Sándor aradi rabbi hírlapi polémiát is indított meg e kérdésben, a maga részéről azt hangsúlyozván, hogy a rabbi a vegyes párokra is áldását adhatja. A kérdést szavazással döntötték el s egy szavazat ellenében elhatározták, hogy a rabbi a vegyes házasságoknál lelkészit teendőket nem végelhet, illetőleg nem adhatja áldását vegyes párokra.

Egyébként a következő határozatok hoztattak:

I. Az eskető rabbinak szem előtt kell tartania, hogy a hazai törvénynek az a rendelkezése, hogy az egyházi esketés csak a polgári után végezhető, — vallás szempontjából kötelező. II. Vegyes házasság, jóllehet annak érvényét polgári vonatkozásaiban teljesen elismerjük, sem esketéssel, sem áldással, sem más vallásos szertartással meg nem szentelhető. III. A házasság kötése és felbontására vonatkozó zsidó vallásos törvények egész terjedelmükben továbbra is fennmaradnak és kötelezők. IV. Vegyes házasságból való gyermekekre nézve, ott ahol az anya zsidó, külön intézkedés szükségére nem forog fönn, míg a nem zsidó anyának gyermeke csak akkor lesz zsidóvá, ha a zsidó vallás kötelekébe a vallás törvényei által előírt módon fölvetetett. V. A házasság kihirdetése továbbra is főtartandó. Ha a jegyesek különböző helyeken laknak, mindkét helyen kihirdetendő és ennek megtörténtét okmányilag igazolni kötelesek. VI. A születési, esketési és halálozási anyakönyvek tovább is vezetendők. Az összes anyakönyvekbe a polgári néven kívül az illetőnek teljes zsinagógai neve is bejegyzendő. VII. A születési anyakönyvekből a származás minőségére vonatkozó rovat kihagyandó. A jegyzetrovatban azonban világosan fölüntetendő, hogy az egyházi esketés vallási törvényeink szerint megtörtént-e, vagy miért nem történt meg. Az esketés elmaradásának oka lehetőleg héber nyelven irandó be. VIII. Függyermeknél a héber név csak a körülmételek megtörténte után irandó be. A körülmételek elmaradása a jegyzetrovatban feltüntetendő. IX. A halotti anyakönyvbe a polgári dátum mellé a zsinagógai is bejegyzendő. A tuléző házastársnak polgári és zsinagógai neve is beirandó. X. A házassági anyakönyvbe az állami anyakönyvvezető házassági tanúsítványa is beirandó. XI. A „Ketuba“ hátalapiján a rabbi az esketés megtörténtét hivatalosan igazolja. XII. A házasság hivatalos felbontásáról az esketés

utána nézett, de a nő nem nézett sem jobbra, sem balra, sem hátra, csak ment előre gyors, apró lépteivel. A köröndön túl már alig járt ember, aztán mintha kihalt volna az egész széles út.

Néha egy pillanatra mintha világosság támadt volna az Asztalos Ferencz agyában s megpróbálta, hogy kérdést intézzen önmagához, mit akar? Mire erre választ adhatott volna, már a világosság eltűnt.

— Nem tudom, igazán nem tudom, — mormogta maga elé.

Végre a hosszú út után a nő egy mellék utcába fordult be s egy ház előtt megállott. Ott állott meg a férfi is, szorosan a nő mellett, pedig azt képzelte hogy tovább megy.

— Kíván ön valamit? — Nem haraggal kérdezte ezt a nő, inkább gunyoros kíváncsiság érzett a hangján.

Asztalos Ferencz egy perczig mintha meg-némult volna. Valami szorongatta a torkát.

— En igazán nem tudom, mit akarok... Azt sem tudom, miért követtem... azt sem tudom, miért vagyok itt kegyed mellett. En... én becsületes ember vagyok... Igazán nem tudom megmagyarázni... Csak érzem, hogy beszélnem kell kegyeddal és látni szeretem... Bocsson meg, ha illetlen volam... En nem tehetek róla... Igazán nem tehetek... nem tudom megmagyarázni...

E perczben megszólalt a villamos csengő s a kapu kinyílt.

— Lépjen be uram!

Belépett. Es belépett volna akkor is, ha egy ördög mondja neki: uram ez a pokol, tessék besétálni!

E pillanatban gondolt mindenre, csak ne-jére és hat gyermekére nem. Mintha elfeledte volna hogy léteznek. Azt sem tudta talán e perczben hogy hol lakik; ha azt mondták volna, hogy váltson jegyet, a vonat indul, nem iett volna képes megmondani hogy valaki azt hissi, hogy ő egyáltalán utazni akar.

Egy barátságos szoba tárult fel előtte. Egy meleg, kedves kis hajlék. Lámpa égett az asztalon, melyen teakészlet volt elhelyezve.

Tétova tekintettel állott meg az ajtóban, — bámult. Bámulta a lámpát, melyen egy oldalt akasztott rózsaszínű ballerina mérsékelt a fényt; bámulta azt a szép fiatal nőt, ki gal-lérját levetve, ott állott előtte, rátekerítve azokkal a gyönyörű szemekkel, mosolyogva.

Nem tudta, csak érezte, hogy megfogta a nő és annak bársony puhasága ott nyugodott az ő kezeiben. Lihegve hajlott le, hogy megcsókolja. A nő elvonta a kezét, leült s hozzáfogott a tea elkészítéséhez, aztán székén hátradülve felkaczagott. De oly édesen, oly gyermekiesen, oly üdén csengett az a kacaj, mintha ezüst harangocskák csilingelnének.

— No ez igazán furcsa! En önt sohasem láttam, ön sem engem. Egy mértföldön át követ, bejön hozzám, itt van nállam. És miért? Tulajdonképen, mit akar ön?

— En... nem tudom, hogy mit akarok. Kisasszony, vagy asszonyom... én... igazán jó férj és családapa vagyok. Hipnozított-e kegyed engem, vagy mi történt velem? Talán álom az egész, rám nézve egy... egy rossz álom. De érzem, hogy végig kell álmodnom — Végig?

A férfit elfogta az agyába toluó vér bódulata, átkarolta a nőt s piros ajkát megcsókolta hosszan, szenvedélyesen s aztán felszakította az ajtót s futott ki. Utána felhangzott az ezüstcsengésű vidám kacaj. Két percz alatt szabadban volt, félóra múlva a vasuton ült. Ott eszmélt csak fel. Bámulta nézett bele az éjszakába, bámulta annak áthatlan sötétségét s halgatta az ablakot verő eső egyhangú kopogását. Agya még sugott, halántékai, kezei forrók voltak, nem volt egy egészséges gondolata. Az évek izgalom nélküli egyhanguságában begyakorolt idegeinek, vérének lázadása talány volt előtte. És mikor a hideg éjjeli levegő néhány óra múlva csillapítólag hatott rá, akkor keserű önvád fogta el. Leikiismerete jajgatva tört ki. Megbocsáthatlan bűn tudatára ébredt. Ugy érezte, hogy nagyot vétkezett neje, gyermekei ellen. Fogát osikorgatta, ha rá gondolt, hogy a tiltott csók még ajkán ég, szerette volna agyának egyes sejtjeit kivájni, hogy azzal együtt ez emléket is elve-szítse. A szürke reggel sápadt fénye terült el a mezőn, mikor a végállomásra ért.

Szivdobogva ment be a vasutól a városba. Földszinti lakása előtt az ablak alatt meg-

helyén levő rabbiság hivatalosan értesítendő. XIII. Az anyakönyvek teljesen díjtalanul vezetnek. Az elvások és chaliezákért díj csak annyiban eszedendő, amennyiben a rabbin kívül közreműködő egyének (minő pd. a válólévél írója) a felek részéről némi díjazásban részesül. A rabbigyűlés abban a meggyőződésben van, hogy a hitközségek rabbijaikat megfelelő módon kártalanítani fogják. Oly hitközségek, melyeknél ez leküzdhetlen anyagi nehézségekbe ütközik, valamely köralap részéről megfelelő támogatásban részesítendő. A rabbigyűlés ez ügyre fölhívja a legközelebb tartandó kongresszus figyelmét. XIV. A rabbi saját hitközségében, illetve kerületében egyedül illetékes a vallási törvény értelmében a rabbi funkciók végzésére. Ezért idegen helyen az illetékes rabbi fölhatalmazása nélkül egyházi funkciót más rabbi nem végezhet.

Valamennyi határozatot egyhangúlag hozták a második pont kivételével, amelynél azonban szintén csak egyetlen ellenkező szavazat nyilvánult.

Ma délelőtt folytatják a tanácskozást. Napirenden az országos rabbiszövetség kérdése van.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 17. —

Változó felhőzet. — Eső. — Hőszűnyedés.

A kereskedelmi miniszter Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, október 16.

Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter Vörös László államtitkár kíséretében nov. hó 5-én meglátogatja Aradot.

Teszi pedig ezt, hogy egyrészt az alföldi városok egyik legnagyobbikát alaposan megismerje, s hogy az Aradon létesített fa- és fémipari szakiskola megnyitási ünnepélyének otthlével nagyobb jelentőséget kölcsönözzön.

A magas vendégeket a város természetesen nagy örömmel fogadja falai között s épen a részletek megbeszélése végett hívott össze Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester egy értekezletet a városháza tanácstermébe.

Az értekezleten Fábian László főispán elnöklété alatt jelen voltak: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester, Végh Aurél, Boros Vida, Heinrich Sándor, Szathmáry Gyula, Szontagh Gyula, Walder Gyula, Sallay Béla dr., Abrai Lajos, Neuman Ede, Kristyórá János, Domonkos Lajos, Pottyondy Gusztáv, Varjassy Lajos, Széll György, Tomka Emil, Sarlot Domokos, Szilágyi Ede dr., Bing Vilmos, Nikolits Péter, Hász Sán-

állott. A kora tavaszi reggelen lámpa égett a szobában, a hol a reggelihez volt terítve. Neje ott ült két nagyobb gyermekével, kik iskolába készültek.

Odadölt a falhoz és keservesen sirni kezdett. Csukló, bűnbánó szokogással. Elgondolta, hogy mint lép most neje elé, hogy néz a szemébe ő kinek sohasem volt oka arra, hogy szeméit lesüsse? Lassan rendbe szedte magát s belépett. Gyermekait megosókolta, aztán neje elé állott, megfogta a kezét s hosszú, fájdalomosan, könyvtől fátyolozott szemekkel nézett annak arczába.

— Mari, — Mari lelke! . . . megbocsátasz? — tördelte szakadozott hangon.

A nő az első perczen megdöbbsent a szokatlan beköszöntésre, aztán belenézett férje szemébe. Kutatva, fűkészön.

Mit gondolt a nő, ki tudja? Látta a becsületes arcot, a nyílt őszinte szemeket, oda nyújtotta homlokát s nyájasan, biztatólag szólt, a nélkül, hogy kérdezett volna:

— Megbocsátok Ferencz!

Férje megosókolta a tiszta homlokot, átkarolta nejét szeretettel és könyvtől nedves szeméi nem vették észre, hogy a nő ajkai körül egy pajzán mosoly halvány körvonala jelennek meg, de csak futólag, csak egy pillanatra.

dor, Varjassy Lajos, Pálffy József, Atzél Péter, Krausz József, Csák Csirjék.

Fábian László főispán üdvözli a megjelenteket.

Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester ezután tudomásul adja az értekezletnek, hogy Dániel Ernő miniszter és Vörös László államtitkár november hó 5-én Aradra érkezik.

A látogatás programját a miniszter már körülbelül készen leküldötte s az nagyjából a következő:

1. Indulás Budapestről november hó 4-én este.

2. Érkezés Aradra november hó 5-én reggel, a magas vendégeket a vasutnál Fábian László főispán fogadja.

3. Innen a miniszter s államtitkár a városházára hajtatnak, hol Salacz Gyula polgármester üdvözli őket.

4. Tisztelgések a miniszter és államtitkárnál.

5. A fa- és fémipari szakiskola megnyitása. Salacz Gyula polgármester átadja az épületet a miniszternek, az átveszi s a kulcsokat átadja az igazgatónak.

6. Délben villásreggeli. Majd a Neumann-gyár, vaggongyár és kereskedelmi akadémia megtekintése.

7. Este fél 7 órakor bankett, utána színház, melynek végeztével a miniszter a vasut-hoz hajtat, s az éjt a hálókocsiban tölti.

8. Reggel 6 órakor a miniszter a körösvölgyi vasutvonal megszemlélésére utazik el.

Az általános program tudomásulvétele után az értekezlet a részletezésbe fogott.

Kimondotta, hogy a katonai parancsnokságot, s a papságot értesíti a miniszter érkezéről, s felhívja őket a tisztelgésre.

A papság Metianu János gör. kel. püspök vezetése alatt tiszteleg. E küldöttséghez csatlakozik az izraelita hitközség is.

Ezután tiszteleg a két törvényhatóság küldöttsége, az állami hivatalok hivatali főnökeik vezetése alatt, a törvényszék, az államépítészeti, folyammérnökség és kulturmérnökség, Pálffy József kir. főmérnök vezetése alatt, a posta és távirada hivatal személyzete, a kereskedelmi és iparkamara, az ipartestület, az aradi kereskedelmi testület, s ezzel együtt a Lloyd-társulat, az összes pénzügyi hivatalok Végh Aurél jószágigazgató vezetése alatt, az államvasuti tisztikár küldöttsége, az aradcsanádi vasutak küldöttsége.

A hivatali főnökök és a hatóságok fejei az állomásnál is diszmagyarban jelennek meg. A küldöttségek a közgyűlési teremben helyezkednek el, mivel a miniszter a főispáni szobában, az államtitkár pedig a polgármesteri szobában fogadja a küldöttségeket.

A programból kitetszőleg a fogadtatás igen imponáns lesz, s a miniszter valószínűleg azzal a tudattal hagyja el városunkat, hogy az alföld egyik legintelligensebb, s legvendégszeretőbb városát volt alkalma megismerhetni.

HIREK.

Október 17. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Hedvig, Endre. — Protestáns naptár: Hedvig, Endre. — Görögkeleti naptár (október 5.): Karitina. — A nap két 6 óra 28 perczkor, nyugszik 5 óra 8 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházipület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Az aradmegyei új főrendek. Bohus Zsigmond bárónak, ki már ugy is főrendi, továbbá Bohus István bárónak, Bohus László bárónak és Solyomossy László bárónak a királyi meghívólevelet az illető hatóságok útján megküldötték s kézbesítették. Ennél fogva az említettek nézve a fő-

rendház legközelebbi ülésében az igazoló bizottság jelentése alapján folytatólag a jegyzékbe való iktatást fogják javaslatba hozni.

— József Ágost főherceg balesete. Egy temesvári lapnak hite alapján több lap közölte, hogy József Ágost főherceg mármarosai szarvasvadászata alkalmával elesett és állítólag bokacsonttörést szenvedett. Mint most illetékes helyről értesülünk, ez a hír oda módosítandó, hogy a főherceg bokacsonttörést nem szenvedett, hanem egy már megölt szarvast ütvén, megbotlott és lába megrándult egy kicsit, a minek következtében a bokánál meg is dagadt. Pár napi pihenés után a főherceg teljesen fel fog épülni.

— Uj vasutak bejárása. Az ujaradvarjasi helyi érdekű vasut közigazgatási bejárását a miniszter f. hó 18-ra tűzte ki. Elvonal Uj-Aradot, Zádorlakot, Uj-Bodrogot, Uj-Vingát, Német-Szt.-Pétert, Munárt, Székesutatót és Nagyfalut fogja érinteni, Varjason pedig csatlakozása lesz a m. kir. államvasutal. Már említettük, hogy br. Nikolits Feodor orsz. képviselő engedélyt kapott a nagykikindapócskai helyi érdekű vasut előmunkálataira nézve. A kereskedelmi miniszter e vasut-vonal közigazgatási bejárását f. hó 14-re tűzte ki, mikor a bejárás meg is történt. A tervezett új vasut a m. kir. államvasutak nagykikindai állomásától indulva ki és Nákófalva, Nagy-Komlós Kis-Ösz, Lovrin, Peszak és Perjámos érintésével Szemlakon át Pécskáiig vezetettnek, hol csatlakozása lenne az aradcsanádi vasutal.

— Kaffka Ignác alezredes az aradi csász. és kir. 3-ik huszárezred új parancsnoka, a napokban megvizsgálta az ezrednek Nagy-Kikindán állomásozó osztályát. A parancsnok a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki s aztán vizatért Aradra.

— A százezer forintos sikkasztás ügyében Paguba Vazul tv. vizsgáló-bíró szakadatlanul folytatja a kihallgatását ugy a letartóztatottaknak, valamint az újabban beidézett tanuknak. A végtárgyalás napját, illetőleg idejét még nem lehet biztosan megállapítani annál is inkább, mivel az adóhivatalban a vizgálatot nem fejezték be, sőt még eddig fel nem fedezett rendtelenségeknek is jöttek a nyomára. Ilyenformán — a vizsgáló bíró nézete szerint — az előzetes vizgálat eltarthat még három hónapig, de eltarthat hat hónapig is. A vizsgáló bíró afelett is fejezte ki aggodalmát, hogy az adóhivatalban eszközölt kutatások esetleg újabb hiányokra is vezetnek.

— Népesedési mozgalom. Az elmúlt hét népesedési mozgalomát a főorvosi hivatal által összeállított következő statisztika tünteti fel: Született összesen 32 gyermek, és pedig 14 fi, 18 nő; az arány 35.4 pro mille. Elhalt ezzel szemben összesen 26 egyén és pedig 10 fi, 16 nő; az arány 25.8 pro mille. Difteritis-halálozás egy esetben fordult elő.

— Hány önkéntest neveznek ki tiszté? Az önkéntesek vizgálatai a gyaloghadosztályoknál és a többi fegyvernemnek erre hivatott hatóságainál már végbe mentek. Az eredmény ugyanolyan mint a múlt és előző években. Nem is az érdekli most a közönség és az érdekeltek nagy részét, hogy hányan tették le a vizgálatot, hanem az, hogy hányat fognak tiszté kinevezni. A tartalékos tiszté kinevezendők számát, nagyon természetesen, pontosan meghatározni még nem lehet. A vizgálatok eredményéből és az egyes beadványokból, melyek tudomásunkra jutottak, itélve, ez évben az egész hadseregnek mintegy 350—400-at fognak hadnagygyá kinevezni. E számból 120—140 esik a gyalogságra.

— Deutch, a nemzetközi betörő. Paguba Vazul vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Deutch Bernát, az Aradon a napokban elfogott hies betörőt. A kihallgatás folyamán

arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása, Deutsch Bernát egész flegmával azt felelte:

— **B e t ö r ő v a g y o k . . .**

Ebből az alkalomból mondotta el Paguba vizsgálóbíró azt az epizódot, hogy mikor egy régebbi kihallgatáson, egy vádlottól azt kérdezte, hány gyermeke van, ez azt felelte:

— Egy és egy fél.

— **Tilos a rossz hus.** A lóhúsból készült virslik szállítását a földművelésügyi minisztérium — mint értesültünk — legközelebb szabályrendeletileg betiltja. A minisztériumban most dolgozzák ki azt a szabályzatot, mely ezt a rendelkezést tartalmazza, s a mely egyébként általában rendezi a h u s v i z s g á l a t o t és megfelelő büntetéseket szab ki azokra a mérsárosokra és hentésekre, a kik rossz húst hoznak forgalomba.

— **Házasság menyasszony nélkül.** Nagyszerűen ijesztő dolgot mondhattak a népnek a papok az új házassági jogról, annak hátrányairól és kényszerűségeiről, mind csak azért, hogy a nép elleneszenvét az ellen felköltse. Erre mutat az a kérdésfelvetés és kérelem, a melyekben a furocsábbnál-furocsább dolgokra kéri a szegény anyakönyvvezetőket. Hol azzal állanak elő, hogy tüstént válasszon el két házastársat egymástól, mert ők úgy tudják, hogy most már könnyen megy, hol megkéri a paraszt, hogy szeretne az ő öreg felesége mellé „úgy polgárilag” még egyet venni, stb.

A legérdekesebb azonban az az ember volt, a ki szépen elhozta a kolozsvári anyakönyvi hivatalba az okmányokat, elrendezte az egész dolgot, elmondta, hogy kéri az anyakönyvvezetőt, miszerint őket már reggel öt órakor eskesse meg, mert neki a hat órai vonattal tovább kell utazni.

Igy az egész ügy el volt rendezve, csak mikor az esketésre került volna a sor, akkor sült ki, hogy ő egyedül akart ott megesküdni, mert a jegyese messze lakik, a D u n á n t u l.

Ast hitte, hogy az új törvény úgy is összekötje a házasságokat, hogy az egyik megesküszik itt az anyakönyvvezetőnél, a másik meg ott, a hol lakik.

— **A békési telepesek nyomorusága.** Békésvármegye alispánja elszomorító jelentéssel szolgál a nagy nyomoruságról, a melybe Új-Kigyós telepes község lakosai jutottak. A község, mely az újabb telepítések között való, évek előtt megváltotta a földjeit s a hazai banknál 429 ezer forintos kölcsönt kötött, hogy az eladó birtokosnál tartozását kifizesse. A szokásos törlesztéseket úgy eszközölték, hogy W e n c k h e i m Frigyes gróf 4000 hold olcsó bérletet bocsátott kezükre. A tavalyi baljékos gazdasági év miatt és a nyomott buzáarak következtében a törlesztést eszközölni nem tudják, maga az emberszerető gróf a saját iniciatívájából 12.000 frt bérleti összeget engedett el a községnek. A vármegye azonban a község bajainak orvoslását véglegesen a pénzügyminisztertől reméli s a végből hozza feliratot is küld, hogy a szűkhatáru községnek engedélyezze nagyobb számban a dohánytermelési engedélyt, mert másként a felszaporodott lakosok meg nem élhetnek.

— **Verekedő cigányok.** A rossz szerencse vezérelte T a m á s Lajos asztalossegédet tegnap éjszaka a „N e m z e t i K á v é h á z”-ba. Itt kezdetben jól indult sorja, s nagy mennyiségben szedte magába a szilvóriumot, míg végül feltámadt benne a virtus. A kávéházban cigányok voltak, akikkel huzatta volna a dalt, ha E r d ő d y Antal primás előbb pénzt nem kér tőle. Ezen összeszólalkoztak; a dolog vége verekedés lett, melyben Tamás Lajos huzta a rövidebbet. A cigányok ugyanis annyira helybenhagyták, hogy legalább három hétig nyomni fogja az ágyat.

— **Harmincz ház romokban.** Leirhatlan nyomoruságról és szegénységről adnak hírt a vámos-mikolai nagy tűzvészről. Reggel kezdődött s késő estig tartott a tűzvész, a melynek okát máig sem lehet kideríteni. Hatalmas szélvész söpörte a lángot, az üszköket egyik utzasorról a másik utzasorra s mire egy helyen az oltás sikerhez vezetett, egészen más területen egyszerre három háztető lobbant fel. Harmincz ház hamvadt el melléképülettől s romokban hever a katolikus templom is. A borzasztó katasztrófáról

némi fogalmat nyújt az, hogy a lángok özönében a templom harangjai valóságos szétolvadtak. Távollabról egyetlen tüztengernek látszott az egész falu. Menekülő családok, butorokat szállító kocsiok a negei borították az égő helyszínt messzire bevilágított környezetük. Ott pusztult a faluban a leégett embereknek télire behordott összes gabonakészlete, takarmánya, élelme, úgy, hogy számos tehető gazda, a kinek ez előtt irigyelt sorsa volt, az irgalom kenyerezen tengődik most családotul. B o l g á r Endre alispán a megyei főszámvevővel a helyszínré utazott s kétszáz forintot vitt a nyomor első enyhítésére a vármegye pénztárából. A hideg októberi éjszakákat sok család tölti a romok között, honnan egyre hallik a szerencsétlenül jártak sirása.

— **Ünnepelt plebános.** Az esztergomi főegyházmegyéhez tartozó Bátorkeszi község plebánosát M e i s z e r m a n n Ignácot nagy ovációban részesítették hívei és tisztelői abból az alkalomból, hogy a király az egyház és tanügy terén szerzet bokros érdemeinek elismerésül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. Az ünnepelt plebánosnál megjelentek a községben levő három hitfelekezet küldött-ségei, a kik mindannyian örömmel üdvözölték a királyi kegy által bitüntetett lelkipásztort, a ki nemcsak híveinek, hanem az egész község lakóinak osztatlan szeretetét élvezzi.

— **Rózsa Sándor czimborája.** Alig három évvel ezelőtt szabadult ki huszonkét évig tartó nehéz rabság után az illavai fegyházból C s o n k a Ferencz, a Ráday-féle bűnpörök egyik ismert alakja, R ó z s a Sándor bandájának kegyetlenségéről híres vasgyurója. Rablógyilkosságért tilt huszonkét hosszú esztendő Illaván és öreg legény volt már, mire kikerült onnan. Hazatért Szegedre és ott halászmesterséget folytatótt. Az öreg néhány nappal ezelőtt érkezett haza Horvátországból és majdnem vele egyidejűleg érkezett meg egy távirat is a szegedi rendőrséghez, a melyben Csonkát gyilkossággal vádolják. A rendőrség megindította vizsgálatot és Csonkát vallatás alá fogták. Vallatás közben Csonka hirtelen kést rántott elő és azzal leszúrta Szekula József rendőrbiztost, a város egyik érdemes régi tisztviselőjét. A rendőrök Csonkát lefegyverezték és dulakolás közben egyik kezét karddal elvágták. Megvasalva szállították fel a rendőrséghez, hol azt vallotta, hogy nem tudja, miért szúrta le Szekulát, az eszt vesztette el abban a pillanatban, a mikor kést rántott elő. Szekula haldoklik.

— **Annunciata főherczegnő tolettejei.** Prágában tudvalevőleg nemsokára lesz A n n u n c i a t a főherczegnőnek apátnővé installációja. Az installáció szertartásához a főherczegnő fekete satin duchesse ruhát fog viselni. A taille, a karok kivételével, bluzszerűleg fekete tulle pailletével van borítva. Tour de courként fekete gáz szolgál, mely hátul két tuffal zárodik. Ehhez jön egy manteau de cour fekete bársonytól, hermelin szegélylyel. Egy sor fényes tolette van csőrök, diner-k és színházi előadásokhoz. Pompás egy ruha fehér grasrainból, hosszas, keresztbe helyezett rózsabouquetokkal chinirozva. A taille, a rövid ballonkarok kivételével, melyek félig a ruha kelméjéből, félig rózsaszínű atlaszból vannak, fehér selyem mousselinel van borítva s écu-csipkével garnirozva. Egy másik tolette elefántcsontfehér grasrainból készült, gaze-himzéssel diszitve. A taille, az ujjak kivételével, gaze mousselin ganfréból van gaze-himzéssel diszitve. Nagyon szép egy kosztüm fekete atlasz-rayéból. A szoknya fekete atlasz-csipkével van dusan szegélyezve. A taille fekete tulle-pailletével van drapirozva. Egy más osinos ruha kék taffet-fagonnéból van; a szoknya fehér atlasz-szalaggal és ugyanoly csipkével van szegélyezve. A taillet Berthegallér disziti, fehér batisztból, écu-himzéssel. A ruhák kiállítására gazdag, de a nemes egyszerűség sines szem elől tévesztve.

— **Az esernyő és a katonaság.** Az egész világon meg van tiltva a katonáknak esernyőt hordani. Még ha a gondviselés újra rendezne egy kis vizázont és ismét negyven nap és negyven éjjel esnék: akkor sem volna szabad katonának esernyőt használni, mert a közfelfogás szerint a katonai tekintélynek árt és elpuhultságnak a jele. Azonban nincs is oly régen hogy eltiltották. Legalább a francia hadsereg tisztjei 1866-ig viseltek esernyőt. C a n r o b e r t tábornagy volt az, kinek ak-

kor szemét szurt az eső elleni védszernek a katonáinál tapasztalt használata és aki ártirt az akkori hadügyminiszterhez, Randon tábornaghoz, hogy tiltsa el, aki csakugyan egy rendeletben az összes fegyvernemeknek eltiltotta az esernyő viselését, ha uniformisban jár-kel a katona. Azóta az egész világon utánózták s a katonáknak akarva, nem akarva, meg kell ázni. Mindenesetre kevesebb baj, mintha — eláznának.

— **Golf.** Ez a legújabb játék, mely hivatalosan van kizorítani a tennis és cricket-játékokat. Franciaországban a játék máris nagy tekintélynek örvend. Most van éppen a grande semaine, melyben a legtekintélyesebb golf-klub a d i n a r d i (Brétagne) küzdelmeit tartja. Vannak ugyan Pau, Biarritz és Cannesban is nagy golf-linksek, de ezek mögötte állanak a dinardinak. Az óriási játéktér hét kilométernyi távolságban van Dinardtól a tengerparton, Franciaország egyik legszebb és legfestőibb tája által körülvéve. E sikon 18 gödröt látni, melyek 400 méternyi távolságra vannak egymástól. E gödrök (hole) jól gondozott, körülbelül 30 méter átmérőjű gyeptszónnyal vanak körülvéve. A játékot egy kaucosuklabdával játsszák. Minden játszónak egy kisegítője (cady) van, aki egy zacskót hord magával, melyben a szerek vannak. E szerek különböző alakú botokból állanak, melyek vas- vagy fakampókkal vannak ellátva. A játékos földatata a labdát, az egyik gödrből kiindulva, mind a 18 gödrön keresztül hajtani. A különféle botok arra valók, hogy a játékos velük a labdát, ott ahol leesik, megragadja és tovább hajtja. A győző az, aki a célt a legkevesebb ütéssel éri el. A játékot, melyben a legelőkelőbb társaság vesz részt, nagy szenvedélyvel űzik, s a dinardi golf-klub nagy hete esemény-számba megy. A klub elnöke Sir Francis Blackwood, lord Dufferin unokaöccse.

— **Megállított vegyesvonat.** Október első napjaiban a budapesti Károlykaszárnyában állomásozó 6-ik számú új v i d é k i ezrednek több öreg katonáját szabadságotáltak. A hazafelé utazó legényeknek nagyon jó kedvük kekedett a robogó vonaton s az egyik közülök — K é r é s V e r b á s z között — pajkoságból meghuzta a vészjelzőt. A vonat természetesen megállott. A kalauzok végigjárták a vonatot, de a tettést nem találták meg. Felbátorodtak erre a legények s Kisacs állomás után újra huztak egyet a vészjelzőn. Most azonban Z a b J u n e s T r i o n Szelim tartalékosokat tetten érték s az újvidéki állomáson tíz-tíz forint pénzbírságra ítéték s mert a bírságot nem tudták megfizetni, nyomban le is tartóztatták őket.

— **A bratkoviczel huszárok sorsa.** A katonai bíróságoknak a külvilágtól hermetikusan elzárt tárgyalásairól semmi pozitív hír nem szivárgott ki, a przemysli vár kazamatáiba elzárt szerencsétlen magyar huszárok sorsa felől. Az ítéletet felettük meghozta már a hadbíró-ság, de tartalmáról senki sem tud semmi bizonyosat mondani, csupa találgatás az egész. Azt a hírt, hogy csak két ember van halálra ítélve, nemsokára megczáfolta az a rémhír, a mely már tizenöt halálos ítéletről beszélt. Ujabbán a H—k jól értesült katonai körökből nyert tudósítás alapján azt írja, hogy a bratkoviczei huszárok ügyében G a l g ó c z y altábornagy jogainál fogva, átadta a hozott ítéletet S z e r a c s i n altábornagynak, a 10-dik hadtest ugynevezett „Greichtrecht” elnökének, kinek saját belátása szerint joga van a hozott ítéleten enyhíteni vagy súlyosbitani. Mintán — sajnos — ez utóbbi következett be, a szegény huszárokra hozott folyó hó 8-iki ítéletet a bécsi „Oberster Gericht”-hez terjesztették fel, mely e hó 12-ikén, szombaton tartott ülést W a t t e c k f altábornagy, mint a legfőbb katonai ítélőszék bírja elnökiete alatt. Az ítélő bizottság, mintán tömeges halálos ítéletről van szó, az ugynevezett „General-Auditor” testületet hívta egybe és pedig: Lenner, Körpert és Janger vezérőrnagy hadbírókat, a kikhez behívták Bécs helyőrségi tábornokai közül Hoffmeister és Schmedes vezérőrnagy-bírákat; jegyzők voltak: Folberger és Ubert alezredes-

hadbírák. Az ítélőhatal titokban tartatik, de miután az „Oberste Gericht“-nél is súlyosbítás és halálraítélés forog kérdésben, az ügy a király elé kerül, miután több huszár ítélete 15 évi nehéz várfogságon felül van határozatba hozva. A titokban tartott ítéletet tegnap, vasárnap este hozta Krausz udvari futár Bécsből Gödöllőre, hova megkésve érkezett és így ma reggel folytatta útját Zágráb felé, hogy a király, a rendesen vele járó „Justiz-Referent“ referálására, megerősítse a végérvényes ítéletet. Így a bratkovozei huszár sorsa egészen a király kezében van, tekintetbe véve, hogy több gömörmezei huszár szülei kegyelmi kérvényt adtak be, a király ítélete is enyhébb lesz. A végérvényes ítéletet elrejtentésül, épen úgy, mint Diószegi őrmester meggyilkoltatását, tudtul adják az összes huszár, uhlánus és dragonyos, számszerint 42 lovasezrednek és századonként fogják felolvasni.

— **A löselei fehérasszony.** Az ősrégi krasznahorkai várnak számos eredeti régiségei között legbecesebb egy természetes uton mumifikált holttest, mely soha sem volt bebalzsamozva, mégis összes végtagjai épek s ez ideig, csodálatos, még széjjel nem estek. Ezen holttest, melynek eredeti képe az ezredéves kiállításán lesz kiállítva s nem más, mint az Andrássy grófok özvegye, báró Andrássy István, a híres kurucgenerális felesége, Serédy Zsófia. Maga a festmény a csodálatosan ép holttestet egy pompás aranyozott tégelkoporsóban ábrázolja, melyen a 200 éves mumianak homlokán és arczán a ráncok is láthatók. Az érdekes mumia nagy szerepet játszik Jókai „Löselei fehérasszony“ című történelmi regényében, melyben méltán említi a nagy történetíró azon csodát, hogy a holttest jobb kezét magasan tartva, hátlós ágyán átkot mondott, midőn megtudta, hogy Miklós fia édes apjára, báró Andrássy Istvánra ágyujával rá lött, mely tette nagybátyja, Miklós derisgenerális a tatárokat Rakóczy seregébe szerződött vörösbarát lovalta fel. A mumiót 1740-ben találták meg a krasznahorkai vár Dobogó nevű bástyája alatt elásva s azóta minden évben pompás feketeselyemruhába öltöztetik.

— **A predestinált halál.** André András, nyiregyházi kocsi — mint írják — a múlt télen bepálinkázva a Tokaj felől Nyiregyháza-ra robogó vonat alá került, a mely mindkét kezét annyira összeroncsolta, hogy karját a könyökén felül le kellett vágni. A nyomorék emberre szomorú sors várt, annál is inkább mivel senkije, semmije sem volt. Hónapokon keresztül küzdött elviselhetetlen bajával, melyet utóljára is megsokalt s az elmúlt éjjelen ugyan arra a helyre ment, a hol előzőleg kezeit roncsolta össze a vaskerek és magát a dühörgő vonat elé vetette. Ez már teljesen összezúzta az elkeseredett béna embert. Természetesen azonnal meghalt.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök (október 17.) Egy millió, vígjáték.
Péntek (október 18.) Toto és Tata, operette, itt először.
Szombat (október 19.) Toto és Tata, operette, itt másodszer.
Vasárnap (október 20.) Délután 16 helyárral: A madarász, operette. Este: Dózsa György, népszínmű.

A becsútelnek.

— október 16.

A színlap fején a már megszokott passépartoutként az olasz kormány által kitüntetett színmű jelzőt olvastuk.

Ravetta kitűnő darabja nálunk aktuális is. Sikkaszt egy becsúteltes ember — a becsútelésért.

Fornarisné felkeresi Morettit, a ki férje sikkasztása után a bank könyveit vizsgálja, s hogy a büntetés könnyebbíttessék átadja neki azt az összeget, mely a kaucióval együtt pótolja a sikkasztott pénzt.

Morettiek nagy házat visznek, a családnak egy jó barátja Sigismundi segíti őket, de a miről a férj mit se tud, anyagi gondoktól kíméli őt a nő és a barát. Sigismundi meghal

s a házban az eddigi rend bomlik, egy s más nélkülöznek. A férj megtudja, hogy eddig mért élhettek kényelemben, — nejét hűtlenséggel vádolja — nem tzi el, nem öli meg az asszonyt, mert az gyermekének az anyja, hanem ott tartja. A világ szemébe port szór költekezésével s kifizet egy sürgős számlát — Fornarisné pénzéből. A becsület gloriájával volt körülövezve, küzdött szenvedett — elbukott. Szigorúan ítél addig míg meg nem ösmerte annak a mondásnak a valóságát, hogy csak akkor ítéljünk ha magunkat betudjuk a helyzetbe képzelni.

T o m p a (Moretti) minden nuacejában kidolgozta a magában is hálás szerepet. A harmadik felvonás nagy jelenésében hétszer megtapsolták — érdeme szerint. **A n g y a l I l k a** (Morettiné) és **T ó v ö l g y i M a r g i t** (Fornarisné) teljes tehetségükkel alakították azokat az asszonyokat akik mindég szenvednek.

B a l a s s a ismételtén egy pompás cabinet alakot adott egy soha sem dolgozó, mások nyakán élőködő vén, kéjencz poétát. Mászka játéka a már vele szemben megszokott föltétlen dicséretet érdemli.

G á l hatalmasan menydörgött amikor az írókat „festette“ — s azután meghalt.

H u n y a d i n é, S z a b ó n é S z e n d r e i, C z a k ó mind-mind igyekeztek több-kevesebb sikerrel alakítani.

Csak a rendezés! . . .

TÁVIRATOK.

A horvát tüntetések.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A horvátországi, illetőleg zágrábi tüntetések élénk megbeszélés tárgyát képezik politikai körökben. A tüntetéseknek nagyobb jelentőséget elvégre nem tulajdonítanak, de abban aztán egyetértenek, hogy ezeknek a tüntetéseknek bizony-bizony kár volt kitenni a királylátogatást. A felelősséget ezért első sorban természetesen a horvátoknak arra a részére hárítják, mely a botrányokat rendezte, de másodsorban viseli a felelősséget a horvát bán, a kinek ismernie kellett volna a helyzetet és ilyen helyzetbe nem lett volna szabad a királyt belevinnie.

Ugyanezek a politikai körök azt hiszik, hogy a bán politikai mivoltának integritása nagy csorbát szenvedett. Többé aligha fogják tartani annak a providenciális embernek, aki hivatva volna bármely pillanatban pl. akár Magyarország kormányrudját megragadni és biztossággal hivatottan kezelni. A kisebb Horvátország sokkal kevesebb dolgot adott s imhol kitűnt, hogy ott sem minden arany, ami fénylik.

Ezeknek konstataálásával szükségesnek tartjuk regisztrálni még azt a hirt is, a melyet a fővárosban portálnak. Eszerint az „Egyetértés“ mai intervjút, amelyet egy előkelő politikussal folytatott s amely a bánat annyira elítéli, **S z i l á g y i D e z s ő** képviselőházi elnökkel hozzák kapcsolatba. Amidőn azonban regisztráljuk ezt a hirt, egyben hozzátesszük, hogy csak fentartással veszünk róla tudomást.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A zágrábi botrányok ma elérték tetőpontjukat: az egyetemi hallgatók ma délelőtt egy magyar zászlót elégettek. Huszonhárom egyetemi hallgató kivont karddal a Jellasics szobor elé vonult, itt egy diak izgató beszédet mondott és dicsőítette Jellasicsot, ki a magyarok ellen harczolt. E beszéd után a zászlót spritusz-

b a mártották és megégették, a foszlányokat pedig odaadták a lányoknak, a zászlórudat kardjukkal szétvágták. Rendőr nem volt látható sehol, holott a Jellasics-tér a város legélénkebb része.

Mondják, hogy a tüntetés előkészítve volt; **Z o r a c z** rendőrkapitány, kit a király érdemrenddel tüntetett ki, úgy nyilatkozott, hogy ő már tegnap hallott az előkészületekről, de azt nem akadályozhatta meg, mert a diákok saját pénzükön vásárolták a magyar zászlót, s azt mint saját tulajdonukat égették el.

A magyarok azonban nem így fogják fel az esetet; komoly insultusnak tekintik azt, mely elégtétel nélkül nem maradhat. Nyilván így gondolkoznak a hivatalos horvát körök is, amennyiben a legszigorubb vizsgálatot rendelték el.

Két diákot, a kolomposokat, **R a d i c s o t** és **M a j a r s z k á t** elfogták, a többit is keresik. A magyarok komoly zavargásoktól tartanak, a helyőrség készenlétben van, mert az élhetetlen rendőrségben nem bíznak.

Zágráb, október 16. (Saj. tud. táv.) A tegnapi magyar zászlósértésért a király a csendőrpáncsnokot magához hívta, és referáltatott az esetről. A jelentés szerint a dolog így történt:

F r a n k képviselő fia a vasutnál megtámadta a zászlót, a miért a magyar munkások Frankot és diaktársait megtámadták és ütlegelték, miközben ezt hangoztatták: „Majd megmutatjuk mi nektek, hogy a magyar zászlóval hogy illik bánni.“ A hős diákok egy része futásra, más részük könyörgésre fogták a dolgot, s ez utóbbiak — csak jókora ütlegekkel szabadultak.

Az összeütközés rendőrséget provocált. Hir szerint többen megsebesültek, köztük **T a b o r s z k y** és **N i d o v a z k y** rendőrtisztek a fejükön sebesültek meg, egy rendőrra halállal vívódik.

Zágráb, október 16. (Saj. tud. táv.) A király előtt tegnap délig titkolóztak, de midőn tegnap megtudta az esetet, mindent elmondott magának. A királyt láthatólag leverték az esetek.

Zágráb, október 16. (Saj. tud. táv.) Ma a király meglátogatta a zsinagógát, a városházát, az evangélikus templomot. A tüntető diákokból még hármat elfogtak. A rendőrség tultapintatos eljárását a király jelenlétével menti.

Zágráb, október 16. (Saj. tud. táv.) A király maga is büntetendő cselekménynek bélyegezte a tüntetéseket.

Legfelsőbb kihallgatás.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A király f. hó 21. és 24-én kihallgatást adand Budapesten.

A százezeres vasuti kölcsön.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Tud.“ megczáfolja a tegnapi „Magyarország“ azon közleményét, hogy a pénzügyminiszteriumban a százezeres vasuti kölcsön ügyében már javában folynak a tárgyalások.

A zsidó rabbik gyűlése.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A zsidó rabbik értekezlete nagy meglepetést keltett fővárosszerte. Azt várták mindenfelé, hogy győzni fog **R o s e n**

Berg Sándor aradi főrabbi liberális fölvilágosult álláspontja és elmegy addig a határig, amíg csak elmehet, s amíg például elmentek a református felekezetek. Ezzel a várakozással szemben éppen ellenkezőleg az eredmény az, hogy a rabbi a katolikus papság merev dogmatikus álláspontjára helyezkedett és kimondta a non possumust.

Ezt maguk az izraeliták is szerencsétlen dolognak vallják. Ugy hiszik, hogy ez az állásfoglalás az izraeliták közül még többet fog kitérésre bírni, mert nem sok vegyes házaspár fogja magára vállalni a rabbi elfogult, mitöbb: elmaradott álláspontját.

Egyébként pedig a rabbiknak, különösen a fiatalabbjai, **Rosenberg Sándor** mellett foglalnak állást s köztük az aradi főrabbi nagy népszerűségnek örvend.

Taussig ur üzelmei.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.)
A tőzsdén látható visszatetszést szült az osztrák-magyar államvasut, az osztrák földhitelintézet és a dunagőzhajózási vállalat, melyek mindenikénél a hirhedett **Taussig** az ur. Kijelentették, hogy nem reflectálnak arra, hogy a pesti tőzsdén részvényeiket jegyezzék. Az oka ennek az, mert a tőzsde a jegyzési illetéket 300 forinttal fölemelte, mit a többi intézetek nélkül fogadtak el. **Taussig** szemtelensége sok zavar oka lehet, mert az említett részvényekben az üzlet Budapesten élénk volt. Remélhetőleg a retorziót megkapja.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.)
Ma folyt le az osztálysorsjáték első sorsolási napja, melynek eredménye a következő:

- 4000 koronát nyert 54960. sz.
- 2000 „ „ 99442. sz.
- 400 „ „ 44410, 56803.
- 14823, 34139, 26265 sz.
- 200 koronát nyert 2166, 20779, 11536, 898, 38267, 91538, 73874, 41053, 30312, 29419, 98451, 87042, 12096, 19469, 54749, 82550, 62611, 64984, 22991, 11799, 17890, 82217, 67139, 22519, 37065, 7556, 70650, 98694, 38006, 61874, 55089, 55146, 76793, 36647, 28274, 8897, 1028, 39058, 12590, 17586, 99428, 81177, 93758, 36524, 86274, 1325, 25255, 40465, 63500, 25044, 38521, 21261, 79277, 89999, 20426, 29895, 96588, 21636, 22566, 76538, 30595, 95426, 26509, 37160, 5396, 49719, 53191, 40178, 52472, 99869, 10902, 18545, 85449, 44664, 73138, 43389, 44238, 4654, 25852, 70294, 65912, 49935, 11603, 34858, 5563, 9844, 81362, 31909, 21507. sz.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.)
Az osztálysorsjáték huzását délután folytatták; nevezetesebb huzás nem volt. Kihúztak 2500 számot.

Taaffe haldoklik.

Bécs, október 16. (Saj. tud. táv.)
Taffe állapota súlyosodott, a katasztrófától félnek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —
Budapest, október 16.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv jó volt s az irányzat megszilárdult. Elkeelt 15000 métermázsa 2¹/₈—5 krral magasabb áron.

	mázsa	kilogramm	frt
Tiszavidéki	150	82.	6.80
„	100	81. ^a	6.67 ¹ / ₂
„	200	81. ^a	6.77 ¹ / ₂
„	500	81.	6.77 ¹ / ₂
„	200	80. ^a	6.75
„	200	80. ^a	6.75
„	100	80.	6.65
„	800	79. ^a	6.72 ¹ / ₄
„	100	78.	6.60
Fehérmegyei	500	78. ^a	6.62 ¹ / ₂
„	1100	78. ^a	6.45
Ó-Kanizsai	1000	79.	6.72 ¹ / ₂
„	700	78. ^a	6.72 ¹ / ₂
Felső-tiszai	400	81.	6.70
„	500	79. ^a	6.65
Serlei	3000	76. ^a	5.45
Zab	100		6.15
„	100		6.10
„	100		6.—
„	200		5.90

Határidőüzlet: Amerikából ma ismét szilárd árfolyamokat jelentettek s nálunk változatlanul indult az üzlet búzában és tengeriben s tekintettel az élénk üzletmenetre zárlatig 1—2 krral megszilárdultak, zab és roze igen szilárdak.

Zárul 12 órakor:

Oszti buza	6.47—6.49
Buza május—júniusra	6.81—6.92
Tavasszi roze	6.16—6.18
Oszti roze	5.92—5.94
Tengeri május—júniusra	4.51—4.53
Tengeri július—augusztusra	5.45—5.50
Tavasszi zab	5.94—5.95
Oszti zab	5.78—5.80
Repese	11.10—11.20

Külföld: New-York: búzára ⁷/₈—1, tengerire ¹/₄—⁵/₈ magasabb. **Chicago:** búzára ³/₄, tengerire ¹/₄—⁵/₈ magasabb. **Páris, London és Liverpool** tartott.

Értéktőzsde: Lanyha árfolyamokon indult az üzlet s külföld gyenge jegyzései s itteni realitások következtében papírjaink tetemesen ellanyhultak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	399.—
Magyar hitelrészvény	488.—
Osztrák államvasut	892.50
Rima-Murányi	284.50
Lombard	112.50

A József sorsjegyek huzásáról. A 18.000 frtos főnyeremény a 4962. sorsz. 71. nyerőszámára esett: 1000—1000 forintot nyert: 578—20 és 1851—40; 500—500 forintot nyertek: 3945—84 és 6766—31; 100—100 forintot: 4066—12, 4944—14, 5188—64, 5890—61 és 6544—86, 25—25 frtot: 298—38, 800—2, 802—47, 359—88, 884—20, 3718—11, 4826—59, 5097—51, 6591—20 és 7088—11; 10—10 frtot: 2559—1, 3288—19, 3408—89, 4885—24, 4905—91, 5044—49, 6476—81, 6547—91, 7179—56 és 7202—71. Kihúztak még ezenfelül 900 számot, melyek mindegyike 2—2 frtot nyert.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi eszernök. 1895. évi október hó 15-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) —. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) —. krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) —. 55. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 54.—55. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 54.—55. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) —. krig. — Könnyű (pkint 220 klgig terjedő súlyban) —. krig. Szerbizi: Nehéz (páronkint 260 klgon felüli súlyban) krig. Közép (páronkint 220—260 kilogramm súlyban) —. krig. — Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő súlyban krig. — Sertés létszám 1895. okt. hó 18-án volt készlet 18616 darab. 1895. október hó 14-én felhajtott: — darab. 1895. október 14-én elszállított 732 db. 1895. október 15-én maradt készletben 12884 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Október 16. —

Ma jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint 50 krajczár, kicsinyben 52 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, október 16. d. u. 5 óra.

Buza bányai	6.30—6.75
Buza tiszavidéki	6.35—6.80
Buza pestvidéki	6.30—6.75
Buza fehérmegyei	6.30—6.75

Buza bányai	6.40—6.85
Roze új, elsőrendű	5.90—6.—
Roze új, másodrendű	5.85—5.90
Arpa takarmány	5.—5.20
Arpa égetni való	5.50—6.30
Arpa sörfőzdei	6.90—8.25
Zab	5.85—6.15
Tengeri bányai	5.70—5.75
Tengeri másnemű	5.55—5.65
Káposzta-repce bányai	3.—8.25
Köles	5.25—5.75
Buza márczius—április	6.79—6.81
Buza szeptember—október	3.45—6.47
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.91—5.98
Tengeri május—június	4.50—4.58
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	5.70—5.80
Zab márczius—április	5.95—5.95
Zab szeptember—október	5.75—5.78
Káposzta-repce augusztus—szeptember 1894.	11.—11.05

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dvorzsák János (Budapest). Uraságod rossz helyen kopogtat. Mi sem nemzeti, sem néppárti ujság nem vagyunk s így „szent missió”-ban nem utazunk. Kegyeletes sorait papirkosárba súlyosítottuk.

Cs. M. (Szeged) Az expressz megkaptuk, de nagyon későn, a mikor a küldemény már nem volt aktuális. E tekintetben nem előnyös ránk onnét a postaközlekedés. Sürgőnyt igen nevesetes eseményről és ritkán küldjön, tárcsát minél többet. Szíveslyes üdvözlötünket!

H. B. (Kisjenő). All right! Örvendünk annak, hogy kapitulált. A kérdéses levelet, fájdalom nem kaptuk meg, különben okvetlenül közöltük volna. Legyen szives még egyszer beküldeni. A számla ma ki lesz egyenlítő.

R. K. (Arad). Ugyan kérem, hagyjon már békét annak a dolognak. Ugy sem tud újat mondani régi esztergomi pedig nem rágódnak, inkább lemondunk a szensációsóról. Mi nagyon válogatóság vagyunk s csak azt írjuk meg, a mi igaz.

D—d. (Arad) Köszönet. A napokban sorát keritjük.

VIZJELZÉS.

1895. évi október hó 16-án reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branyicska	+ 10°	derült	— 20	—
Gyulafehérvár	+ 8°	derült	— 52	—
Arad	+ 14°	derült	— 146	—
Makó	+ 14°	derült	— 42	—
Szeged	+ 12°	derült	— 78	—

Ag+ jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. október 16.

A m. kir. folyammérősk hivatal.

Aradvárosi		színház.
Évadbérlet		Havibérlet
20. szám.		20. szám.

Csütörtökön, 1895. október 17-én
EGY MILLIÓ.
Vigjáték 4 felvonásban. Írták: Labiche és Delacour. Fordította: Szardahelyi Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Duplan apó, volt jegyző	Gál Gyula
Carbonel	Balassa J.
Perugin	Gyöngyi I.
Duplan Mórioz	Tompa K.
Lalanchere Edgard	Fórisz Pista.
Pries Gyula, építősz	Tóth Elek.
Cesenas	Szendrei M.
Carbonel neje	Rónasókiné.
Perugin neje	Tolnainé.
Ces nas neje	Laskodi A.
Bertha, Carbonel leánya	Novák Irén.
Lujza, Perugin leánya	Delli Emma.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.
Prágai:
69, 21, 44, 40, 30.
Nagy-Szebeni:
48, 84, 11, 66, 70.
Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetősége Aradon.

20614/L. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai részére 1896 és esetleg a következő 1897 és 1898 években szükséges pályafentartási fák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1896 évben körülbelül az alábbi mennyiségek szükségeltetnek:

- 128.0 m³. jegenye fenyő deszka,
- 27.0 " lucz fenyő deszka,
- 15.0 " szélmentsetlen jegenye fenyő deszka
- 382.0 " faragott puhafa,
- 225.0 " faragott tölgyfa,
- 116.0 " jegenye fenyő palló,
- 50.0 " tölgyfa palló,
- 25.0 " szélmentsetlen jegenye fenyő palló,
- 52.0 " kemény szálfá,
- 44.0 " puha szálfá,
- 36.0 " puha széldeszka,
- 230000 darab fedő zsindey

A szállítandó pontos mennyiségek és méretek szállítóval legkésőbb folyó évi december hó 10-ig közöltetnek; az 1897 és 1898 években szállítandó fák az előző év november havában rendelkeznek meg.

Az 1896 és esetleg 1897 és 1898 évre megrendelt faneműek ugyancz évi ápril hó végéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az 1896 évre történő megrendelés alkalmával a tájékoztatás szolgáló fenti mennyiségnél, illetőleg a méretjegyzékben felsorolt fákhoz 30 %-kal többet vagy kevesebbet rendelhessen, ugyancz arra jogot, hogy a szállítási év folyamán 30% erejéig pótmegrendelést tehessen.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1895 évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség I. osztályánál. A bánatpénz pedig november 19-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A pályázati feltételek és a méretjegyzékek minden üzletvezetőségnél és kereskedelmi kamaránál megtekinthetők s az aradi üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg posta útján megküldetnek.

A szállítási feltételek, ugymint az általános szállítási feltételek, és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó különleges feltételek szintén megtekinthetők minden üzletvezetőségnél s kézpénz fizetés mellett szerezhetők meg az Igazság nyomtatványtárából.

Aradon 1895 október hóban.

Az üzletvezetőség.

338/337—1895. k. i. b.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatósági területen rendszeresített I. és II. állami anyakönyvi kerületekben az állami anyakönyvvezetők hivatalos óráit következéleg állapítjuk meg:

Hétköznapokon: d. e. 9-től 12 óráig.

d. u. 3-tól 5 "

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9-től 12 "

Arad, 1895. szept. 9-én.

Arad szab. kir. város közgazgatási bizottsága.

21130/95.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. belügyminister ur 81045/95 sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy löfgyverek és löszerek, valamint ezek alkatrészeinek Abyssiniába való kivitele tilos.

Ezen tilalom megszegése az 1879 évi XL. t. cz. 1. §-a értelmében kihágást képez s az azt követő a löfgyverek és löszerek elkobzásán belül az 1879. évi XL. t. cz. 34. §-a alapján egy hónapig terjedhető elzárással és 300 forintig terjedhető bénzbüntetéssel büntetettik.

Arad, 1895. szept. 28.

A városi tanács.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor es Chinin csokolade gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az ő világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy napv tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinceszéből. Ára 1 üvegnek 8 és 12 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centi. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centilit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vöröses fehérr és sárga színben. Egy k² 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égy, 1 drb 60 kr. 12 peroxig égy, 1 drb 1 frt 10 kr
24 peroxig égy, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsam. 1 megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle ből eredt rheumás és oszvos fájdalmak ellen igen hirtelen és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenféle gyógyszerek — a pakolási osekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

U. ancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvíz gá. atra gbizásnk elfogadtainak és lelkiismeretesen teljesítetnek. 495.x. —

21303/1895.

Hirdetmény.

A nmélt. m. kir. földmivelésügyi miniszteriumnak 72233/95 sz. a. kelt rendelete nyomán közhírré tesszük, hogy a csehországi cs. kir. helytartóság f. évi szeptember 24-én 148201 sz. a. kelt távirati közlése szerint Magyarország egész területéről a juhok és kecskék, továbbá a ragados tüdőlobbal nem fertőzött törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák Csehországba csakis vasnton csakis levágás céljából és kizárólag Aussig, Braunau, Brül, Budveisz, Caslau, Falkenau, Gabloncz, Giczin, Jungbunlau, Karlsbad, Kolin, Leitmeritz, Marienbad, Melnik Pardubitz, Pisek, Kaudnitz, Rumburg, Saar, Schmidchov, Jeplitz, Tetschen, Trautenau, Prága, Holleschowitz, és Reichenberg városokba vihetők be.

E szerint gazdasági és hasznos marha bevitele Csehországba egész Magyarország területéről tilos. A jelen hirdetmény a ragados tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságokból származó szarvasmarhák és a magyarországi sertések bevitele tekintetében fennálló eddigi intézkedéseket nem érinti.

Arad 1895. okt. 2.

A városi tanács.

218/895. vht. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvénysek 7223. és 1526. számú végzése következtében dr. Schwartz Jenő és dr. Rozenberg Miksa ügyvéd által képviselt Hunyadi József és Schwartz Simon fiai és társa cég javára Novák Ödön alcsilli lakos ellen 611 forint 49 kr. és 886 forint 91 kr. s járulékaik erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 566 frt 90 kr-ra becsült tehének, borju, gazdasági felszerelések, házi butorok és bolti cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagy-buttyini kir. jbiróság 1987/1895. sz. végzése folytán 611 frt 49 kr. és 886 frt 91 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. június 6-tól és 1895. évi február hó 28. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 98 frt 70 kr-ban biróilag megállapított költségek erejéig Novák Ödön alcsilli lakásán leendő esz-közlésére 1895. évi október hó 19-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Buttyin, 1895. évi október hó 4-én.

1073

Smikál János,
kir. bir. végrehajtó.

21068/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a morvaországi cs. kir. helytartóság f. évi szeptember hó 14-én 34609 szám alatt kelt hirdetménye szerint Magyarország egész területéről a juhok és kecskék továbbá a ragados tüdőlobbal nem fertőzött törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák Morvaországba csakis vasnton, csakis levágás céljából és kirakolag Brün, Holleschan, Lundenbrug, Neititschein, Nikolsburg, Mähr.-Ostran, Grossnitz, Mähr.-Schönberg, Sternberg és Mähr Bubán városokba vihetők be.

Ily szállítványok marha levelein az állatok rendeltetési helye világosan feltüntetendő és a marhaleveleken állami állatorvos által igazolandó, hogy az állatok származási heije járványmentes, hogy az állatok megvizsgáltattak és teljesen egészségesnek találtattak.

Arad, 1895 október 2-án

A városi tanács.

18957/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. ministeriumnak 58979/1895 számú rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy Mezőhegyesen (Csanád-megye) 12 drb magyar fajú bika darabonkint 250 frttól 450 forintig és Tordán (Torda-Aranyos-megye) 16 drb magyar fajú bika darabonkint 200 frttól 350 frtig eladó.

Megjegyezzük, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi ministerium hajlandó szegényebb községek részére a bikákat kedvezményes áron és három egymást felévenként követő részletfizetés mellett átengedni.

Arad, 1895. szept. 28.

A városi tanács.

21790/1895.

Hirdetmény.

A. n. m. kir. földmivelségi miniszterumnak 75148/95. sz. a. keit rendelete nyomán közhírré teszük, hogy az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur a n. m. kr. földmivelségi miniszteriummal egyetértéssel eljárva, tekintettel a kőbányai sertés piac közgazdasági érdekeink által kívánt mielőbbi újból való megnyithatására s azon célból, hogy ezen intézkedés által a kőbányai sertés szállások mielőbbi kiürítése előmozdítottassék és így a fertőtlenítés Kőbányán mielőbb megkezdhető és befejezhető s ezzel a kőbányai nagy sertés piac korábbi rendeltetésének gazda közönségünk érdekében mielőbb visszahadható legyen a sertéseknek Magyarország területéről Prágába és Bécsbe való bevitelét a Kőbányán levő sertés állomány kivételével egyelőre addig míg a Kőbányán levő jelenlegi sertés állománynak legalább jelentékeny része onnét elszállítva nem lesz folyó évi október 8-tól megtiltotta, azonban a többi osztrák városokba való bevitel továbbra is megvan engedve.

Az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur fentemlített távirata szerint tehát a sertéseknek Prágába való bevitelét Kőbánya kivételével Magyarország egész területéről egyelőre meg van tiltva, a kőbányai sertések azonban Prága Holeschovitz állomásra bevihetők.

Az alsó austriai. cs. kir. helytartóság pedig az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur felhívására a magyarországi járványmentes törvényhatóságaiól származó sertések Bécsbe való bevitelét a kőbányai sertések kivételével egyelőre megtiltotta, a sertésveszél fertőzött területekről származó sertéseknek a bécsi «Productiv Geseinschaft der Wiener Fleischelcher» című szövetség és Ziegler József hentes vágóhidjaira való szállítása azonban a f. é. július hó 7-én 44394 és szeptember hó 10-én 66373 szám alatt kelt közrendeletekben megállapított feltételek mellett a sertésvesztől sújtott igazdalközönség érdekében és veszélyeztetett állományának értékesíthetése végett továbbra is megvan engedve.

A magyarországi járványmentes törvényhatóságaiól származó sertéseknek Bécsújhelyre és a Mödlingbe való szállítása, továbbá Csehország, Aussig, Braunau, Brix, Budweiss, Caslau, Falkenau, Gabioncz, Jicin, Jungbrunau, Karlsbad, Leitmeritz, Marienbad, Melnik, Pardubitz, Pisek, Rahnitz, Rumburg, Saar, Schunichov, Teplitz, Tetschen, Trautenau, Reichenberg és Kolin városaiba való bevitel továbbra is megvan engedve az eddigi feltételek mellett.

Arad, 1895. október 9-én.

A városi tanács.

Elsőrangú látványosság!
Aradon, a Boczkó-utca végén
 (a «vörös ökörrrel» szemben.)

Nagy Panoptikum

több mint 150 életnagyságu és mechanikai önműködő

VIASZALAKOK.

A sok kiállított alakok közül különösen kiemelendő: Uj! Nagyszerű szenzációs csoportokat: Krisztus keresztre feszítése. XIII. Leo pápa ő szentsége áldást adva. Belizár szép leányával, mint koldus. A szép Irén teto virozott akadémiai alak. Egy gyönyörű Amorette csoport. Judith, Holofernes fejével. A szép Meluzina, a habok tündére. Ezeregy éj. Hófehérke a 7 törpével.

II-ik szakasz: Különböző uralkodók és híres személyek mellszobrai.

III-ik szakasz: Nagy sorozata a népfajoknak a világ minden részéből.

Külön szakaszban:

Kossuth Lajos a diszravatálon. Itt először kiállítva: A kalabriászparthie, 5 életnagyságu viaszalakokkal A nagy párizsi nevető terem. Kiállításom minden család által megütközés nélkül megtekinthető.

Belépti-díj 20 kr., gyermekeknek 10 kr. Naponkint nyitva van reggel 9 órától este 10 óráig, fényes kivilágítás mellett.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri

1054.

Az igazgatóság.

19126/1895 sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelmiügyi miniszterium leirata alapján közhírré teszük, hogy Abazzia (voloscai járás) gyógyfürdő területén a házaló kereskedést a fennálló házalási szabályzat 17 §-ában s az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett, az évenkénti fürdőidény alatt vagyis minden év október hava 16-ától, május hó 15-éig tiltatott.

Arad, 1895. szeptember 4-én.

A városi tanács.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

500,000 Márka

mint főnyereményt legkedvezőbb esetben nyujtja a **hamburgi nagy pénzsorsjáték**, mely az államtól engedélyezve és biztosítva van, melyeken

10,981.720

márka.

Ezek között a főnyeremény

500,000 Márka.

További nyeremények:

1 á	300000
1 á	200000
1 á	100000
2 á	75000
1 á	70000
1 á	65000
1 á	60000
1 á	55000
2 á	50000
1 á	40000
3 á	20000
21 á	10000
46 á	5000
106 á	3000
226 á	2000
822 á	1000
1325 á	400
38050 á	155

15590 á 300, 200, 150, 134, 100, 98, 69, 42, 20 Márka.

Ezen felsorolt nyeremények közül első sorban 2000 kerül sorsolás alá 117200 Márka összértékben.

A főnyeremény 1-ső osztálya 50.000 márkából, a 2-sodik osztályban 55.000 márkára emelkedik, a 3-ikban 60.000, a 4-ikben 65.000, az 5-ikben 70.000, a 6-ikben 75.000, a 7-ben 200.000, az első nyeremény 300.000, és végül 500.000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzásra, mely hivatalosan lesz tudatva

az egész eredeti sorsjegy csak 3,50 frt

a fél eredeti sorsjegy csak 1,75 frt

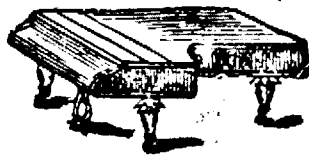
a negyed eredeti sorsjegy 0,90 frtba kerül.

Kaufmann & Simon,
bank és váltóüzlet
HAMBURG.

Mélyen tisztelt vevőinknek a belénk helyezett bizalmat megköszönve és miután házuk **évek hosszú sora óta** ismeretes, és kérjük mindazokat kik **határozottan solid pénzsorsjáték** iránt érdeklődnek és igényt tartanak arra, hogy érdekeik minden irányban megóvassanak, kéretnek direct bizalomteljesen **Kaufmann & Simon** céghez hamburgba fordulni. — Mi semmi más céggel összekötöttesben nem állunk, gyűjtődénk az eredeti sorsjegyek elárusításával nem bizott meg ügynököket, hanem mi, direct vevőinkkel érintkezünk, kik élvezik ez által a direct összekötöttes selőnyeit. — Minden hozzánk érkező rendelés rögtön el lesz könyvelve és legpontosabban eszközölve.

Neumann István

zongora

raktára

és zongora készítő műhelye Aradon, Bathányi-utca 33-ik szám alatt.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, miszerint a nálam nagy választékban kaphatók a legujabb és legjobb szerkezetű

új és átjatszott zongorák

előnyös árak mellett, melyek saját felügyeletem alatt készítettnek, a vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

heti, havi vagy negyed évenként is eszközölhető.

Ugy helyben, mint vidéken **zongora javításokat, hangolókat** mérsékelt árban eszközölök, **ócska zongorák** általam becsereletnek.

Tisztelettel

Neumann István,

zongora-készítő és hangoló.

1030.